
Referat Aftagerpanel

Deltagere

- Institut for Menneskerettigheder, programleder for MENA, Niklas Kabel Pedersen
- Danmarks Radio, journalist Birgitte Vestermark
- Forsvarets Efterretningstjeneste, kontorchef, Klaus Munk Petersen
- Udlændige, Integrations- og Boligministeriet, fuldmægtig Karen Lise Johansen-Karman
- Mellemfolkeligt Samvirke og ActionAid International, bestyrelsesmedlem Trine Pertou Mach
- Studieleder, lektor, ph.d. Kirstine Sinclair
- Studerende Mette Rosenkvist Hansen
- Studerende Shereen Moustafa
- Studienævnssekretær Helene Christensen (referent)

Fraværende

- Odense Kommune, chef Susanne Kvolsgaard (udgår fra aftagerpanelet)
- Røde Kors, Recovery Coordinator Susanne Thorsbøll (udgår og erstattes af Jon Kristiansen)
- Udenrigspolitisk selskab, direktør Charlotte Flint Pedersen
- Lektor, ph.d. Peter Seeberg

1. Velkomst v/ Studieleder Kirstine Sinclair

Studieleder Kirstine Sinclair bød velkommen og takkede for, at panelmedlemmerne vil deltage i disse vigtige møder. Kirstine Sinclair ridsede derefter kort aftagerpanelets formål op, og bl.a. er et af formålene, at uddannelsen får lejlighed til at høre fra aftagerpanelet, hvad de mener, vores kandidater skal kunne for at være attraktive for arbejdsmarkedet.

2. Status for vores uddannelse og optaget i 2016

Kirstine Sinclair indledte med at oplyse, at Center for Mellemøststudiers studieaktiviteter er begrænset til én kandidatuddannelse, fordi de åbne uddannelser nu er lukket ned på grund af besvarelser og dimensionering. Kandidatuddannelsen er meget velfungerende, og langt de fleste studerende på uddannelsen er aktive.

I 2016 optages 35 studerende, og der er indkommet 55 ansøgere med en næsten 50/50 fordeling mellem danskere og udlændinge samt mænd og kvinder. Kirstine Sinclair orienterede om proceduren for vurdering af ansøgere, hvor der lægges stor vægt på den motiverede ansøgning. I den vurderes det sproglige (om ansøgeren forstår genren), erfaringer med Mellemøsten, der rækker ud over BA-uddannelsen samt hvilket kendskab, ansøger har til uddannelsen. Kirstine Sinclair understregede, hvor vigtigt det er at få gode, motiverede studerende på studiet af hensyn til studiets røde nøgletal (gennemførelsestid, frafald og beskæftigelse), for ellers er uddannelsen i fare for at måtte lukke.

På 3. semester skal de studerende i praktik, og de studerende oplever 2. semester som meget presset på grund af forberedelserne til praktiksemesteret, men at søge praktikplads er også god træning forud for senere jobsøgning. På grund af fremdriftsreformen er den nomerede kandidatuddannelse nu på 22 måneder, og 4. semester, specialesemesteret, er det semester, der har forandret sig mest, idet det nu er nødvendigt, at de studerende begynder at tænke speciale allerede på 2. semester, hvor vi afholder flere

forberedende specialeseminarer. Efter 1. juni ved vi, om dette forløb overhovedet kan lade sig gøre, men fremover vil de studerende være mere forberedte på, hvordan 3. og 4. semester ser ud.

På forespørgsel fra aftagerpanelet orienterede Kirstine Sinclair herefter om, hvor de studerende er i praktik, vilkårene for praktikopholdet samt kravene til den efterfølgende rapport. Mange af de studerende er i praktik i Mellemøsten, og vi er sårbare over for tilstanden i regionen. Hun nævnte, at der ofte ses en sammenhæng mellem praktikopholdet og det efterfølgende specialeemne.

3. Kandidatuddannelsen fremover

a. Fremdriftsreform 2.0

Kirstine Sinclair indledte med at sige, at inden vi har nået at se resultatet af studiefremdriftsreformen, som blev indført i 2015, skal vi nu igennem endnu en ændring. Hun redegjorde for hovedændringerne i den nye fremdriftsreform, der træder i kraft i juli 2016. Målet er stadig, at uddannelsen gennemføres på 22 måneder, men universitetet kan selv definere, hvordan forløbet tilrettelægges. De studerende bliver ikke længere tvangstilmeldt 30 ECTS hvert semester, men i stedet skal de selv tilmelde sig til undervisning, hvilket inkluderer automatisk tilmelding til eksamen. Der indføres nu et beståelseskrav på 45 ECTS hvert år, og de studerende, der ikke kan gennemføre 45 ECTS, skal tilbydes en samtale. Hvis de efter en studieplanlægningssamtale stadig ikke består 45 ECTS pr. år, vil de blive udmeldt af studiet. Studienævnet har dog stadig mulighed for at dispensere fra ovennævnte, hvis der foreligger såkaldt ”usædvanlige forhold” (lægedokumenteret sygdom f.eks.).

Kirstine Sinclair nævnte afslutningsvis, at det fra universitetets ledelse er gjort klart, at alle studier skal have fokus på gennemførelsestid, da det koster universitetet over 100 millioner i bøde, hvis vores studerende bruger for lang tid på studiet. På Mellemøststudier bruger studerende i gennemsnit opgjort i 2015 3,6 måneder længere tid på at gennemføre end landsgennemsnittet for kandidatstudier.

b. Nye sparerunder

Kirstine Sinclair informerede om, at der nu generelt på SDU skal spares 2 % om året de næste fire år frem til 2019, og hun skitserede herefter, hvor og hvordan disse besparelser skal nås. Disse ekstra sparekrav vil desværre betyde, at vi ikke må genåbne tidligere lukkede uddannelser. Vi må gerne lave nye uddannelser og forsøge at få den akkrediteret, men vi får ikke flere studiepladser pga. dimensioneringen, hvilket i praksis betyder, at det ikke bliver muligt at arbejde videre med de planer for nye uddannelser/uddannelseselementer, som aftagerpanelet foreslog på sidste møde i april 2015.

Kirstine Sinclair nævnte også, at der på grund af besparelserne er lagt op til at nedlægge Center for Mellemøststudiers studienævn, som i stedet vil blive lagt ind under studienævnet for Historie. Konsekvenserne deraf er svære at forudsige, og drøftelser om det vil blive taget med den nye institutleder for Historie, der tiltræder i august.

c. Taxameterbekymring

Kirstine Sinclair redegjorde for den nuværende taxameterordning, hvor vi får tilskud efter, hvor mange af vores studerende, der gennemfører studiet. I det nye forslag til taxameterordning lægges der op til, at der gives tilskud efter hvor hurtigt vores kandidater kommer i job efter endt uddannelse. Vedtages det forslag, vil det få alvorlige konsekvenser for humanistiske uddannelser, da ”beskæftigelse” i forslaget defineres som fuldtidsbeskæftigelse 4-9 måneder efter afsluttet uddannelse. Humanistiske kandidater kommer typisk i job efter 12-16 måneder, og ledigheden for humanister efter 1. år er 19 % (2013-tal). De centrale spørgsmål er dog, hvordan man opgør beskæftigelse: hvordan tæller man, ud fra hvilke tal, og hvordan defineres beskæftigelse.

Spørgsmålet om, hvorvidt danske studerende, der får job i udlandet, indgår i beskæftigelsesstatistikken blev rejst. Det er blevet undersøgt efter mødet, og svaret er, at hvis en nyuddannet kandidat får job i udlandet og opgiver sin bopæl i Danmark, regnes vedkommende ikke med i beskæftigelsesstatistikken. Det samme vil være tilfældet, hvis en udenlandsk kandidat får job i udlandet og opgiver sin danske bopæl.

Aftagerpanelet udtrykte bekymring for, hvilke negative konsekvenser den nye taxameterordning vil få for uddannelsens kandidater og humanister generelt. Aftagerpanelet var enige om, at samfundet har glemte, hvad humanister kan, og at det er vigtigt, at både universitetet, aftagerpanelet og andre er med til at sætte positivt fokus på, hvad humanister kan bidrage med til samfundet.

Diskussionen om dette punkt blev genoptaget senere; se punkt 4. Nyt fra panelets medlemmer.

4. Nyt fra panelets medlemmer

- Klaus Munk Petersen indledte med at sige, at Forsvarets Efterretningstjeneste har et stort behov for humanistiske kandidater, der kan arbejde med Big Data, og som har bredere kompetencer og teknisk indsigt, f.eks. en teknisk BA-uddannelse kombineret med kompetencer i arabisk.
- Niklas Kabel Pedersen nævnte, at hos Institut for Menneskerettigheder er kandidater med praktisk erfaring med og uddannelse i projektledelse vigtige, og at Big Data-værktøj kan være nyttigt, f.eks. i et praktikforløb. Institut for Menneskerettigheder er også udsat for besparelser i form af nedskæring af udviklingsbistanden, og det vil betyde færre arbejdspladser for kandidater i bl.a. Mellemøststudier. Det er beklageligt, at der trods voksende migrationsproblemer er færre penge til og mindre interesse for det mellemøstlige område. Niklas Kabel Pedersen fortalte om Institut for Menneskerettigheders universitære samarbejde om en Master i Human Rights and Democratisation, som han ser som et interessant supplement for kandidater i Mellemøststudier.
- Trine Pertou Mach oplyste, at bevillingen til Mellemfolkeligt Samvirke blev drastisk nedsat i statens finanslov i oktober 2015. Hun kommenterede, at det virker absurd, at der nu skal gives tilskud til universiteter efter beskæftigelsessituationen i en branche, som selv må afskedige folk som følge af nedskæringer i bevillingerne. Det betyder i praksis, at universiteterne bliver målt på parametre, som de selv ingen indflydelse har på. Trine Pertou Mach støttede, at det er vigtigt at fokusere på Big Data-kundskaber og nævnte, at det for kandidatuddannelsen i Mellemøststudier samtidig også er vigtigt at værne om uddannelsens kernefaglige, akademiske vinkel. Hun foreslog, at studiet fokuserer på, hvordan de studerendes praktikophold kan bruges til at ”sælge” de studerende til nye typer arbejdspladser, f.eks. i det private erhvervsliv.
- Birgitte Vestermark nævnte, at Danmarks Radio også afskediger folk og skærer ned på dækningen af initiativer afledt af ”Det Arabiske Initiativ”. Hun ser derfor ikke, at Danmarks Radio fremover kommer til at tage ret mange praktikanter.
- Karen Lise Johansen-Karman oplyste, at der også i Udlændige, Integrations- og Boligministeriet bliver der afskediget folk. Hun nævnte, at landets kommuner, der modtager flygtningene, ofte ringer til ministeriet vedrørende kulturelle spørgsmål, og at kommunerne har brug for folk med kendskab til mellemøstlig kultur. Der er behov for at italesætte, hvad uddannelsens kandidater kan bidrage med i en kommunal kontekst.

Aftagerpanelet drøftede herefter, hvordan man kan øge indsatsen mod landets kommuner, der tydeligvis efterspørger folk med kendskab til mellemøstlige forhold og kulturen. Kan der skabes en kontakt med Kommunernes Landsforening og til jobcentre, hvor vores studerende qua deres uddannelse kan være bindeled mellem flygtningene og kommuner/jobcentre?

Det blev foreslået, at man også tager kontakt til store private virksomheder, der opererer i det Mellemøstlige område og til f.eks. Eksportrådet, for alle steder er der ikke kun brug for økonomer, men også for folk med kendskab til mellemøstlig politik, historie og sociale og kulturelle forhold.

Aftagerpanelet understregede, at det er nødvendigt at rejse debat i en større sammenhæng om efter hvilke parametre det fremtidige taxametertilskud skal udregnes, og at også aftagerpanelet har et

samfundsansvar i at fortælle, hvad humanistiske kandidater kan bidrage med. Aftagerpanelet drøftede herefter forskellige muligheder for at føre debatten ud i et bredere forum.

5. Udviklingsarbejdet med uddannelsen, nye muligheder?

Som følge af nye besparelseskra­v for universitet jævnfør punkt 3b drøftede Aftagerpanelet ikke nye uddannelsesmuligheder.

6. Organisering af møder fremover

Kirstine Sinclair konstaterede, at det forekommer fornuftigt, at panelets medlemmer skiftes til at lægge hus til møderne, fordi transportomkostningerne så vil afspejle panelets sammensætning og geografiske udgangspunkter. Så længe de flest af panelets medlemmer har baser i København, vil flertallet af møder således blive afholdt i København. Klaus Munk Petersen tilbød at næste møde i aftagerpanelet, som skal afholdes i foråret 2017, vil foregå hos Forsvarets Efterretningstjeneste. Kirstine Sinclair takkede for tilsagnet om værtsrollen for næste møde fra Klaus Munk Petersen.

7. Eventuelt

Birgitte Vestermark bragte spørgsmålet op, hvor længe medlemmerne af aftagerpanelet sidder. Spørgsmålet blev drøftet, og der var enighed om, at det skal skrives ind i kommissoriet for aftagerpanelet, at medlemmerne sidder i fire år med skiftende, løbende udskiftning.

Kirstine Sinclair sluttede af med at invitere aftagerpanelet til to begivenheder, som afholdes af Center for Mellemøststudier i nær fremtid:

* 30. juni kl. 12.00 – 14.00: Kandidatfest for dimitterede studenter, hvor tre studerende vil fremlægge deres speciale

* 22. – 24. September The Tenth Nordic Conference on Middle Eastern Studies